Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö
Työikäisten ja eläkeläisten etuuksien osaamiskeskus

21.5.2026

KELA/8383/2026

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 21.5.2026 / Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalausunto

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa edellä mainitusta hallituksen esityksestä.

Esityksen mukaan työttömyysturvalakia muutettaisiin siten, että 25 vuotta täyttäneellä työnhakijalla olisi mahdollisuus opiskella rajoituksetta avoimia korkeakouluopintoja työttömyysetuutta menettämättä yliopistossa, ammattikorkeakoulussa, kansalaisopistossa ja kesäyliopistossa.

Kelalla ei ole huomautettavaa esityksen sisältöön. Kela yhtyy esityksessä esitettyyn arvioon, että ehdotetut muutokset vähentäisivät työttömyysetuusoikeuden selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa. Esityksen kohderyhmään kuuluvien työnhakijoiden ei tarvitsisi ilmoittaa eikä selvittää avoimia yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoja työvoimaviranomaisen eikä KEHA-keskuksen kanssa. Vastaavasti viranomaisten ei tarvitsisi selvittää kyseisten opintojen vaikutusta työttömyysetuusoikeuteen eikä antaa asiasta työvoimapoliittista lausuntoa etuuden maksajille.

Esityksen viranomaisvaikutuksia kuvaavassa luvussa 4.2.3 todetaan, että työvoimapoliittisten lausuntojen määrän väheneminen vähentäisi myös työttömyysetuuden maksajien työtä. Työn arvioidaan vähenevän päätösten antamisessa ja mahdollisten kielteisten päätösten valitusasioiden käsittelyssä.

Kela arvioi lisäksi, että jatkossa työttömyysetuuden maksajien ei tarvitsisi huolehtia esityksen kohderyhmään kuuluvien työnhakijoiden avoimien korkeakouluopintojen etuusvaikutuksen selvittämisestä. Nykyisin maksaja voi joutua pyytämään työvoimapoliittisen lausunnon avoimien korkeakouluopintojen vaikutuksesta, jos opinnot tulevat ensin maksajan tietoon.

Kokonaisuudessaan esityksen vaikutukset työttömyyden perusteella maksettavan etuuden eli yleistuen toimeenpanoon Kelassa ovat varsin vähäisiä.

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi

FPA
PB 450, 00056 FPA
Telefon 020 634 11
fornamn.efternamn@fpa.fi

Pasi Pajula
osaamiskeskuksen päällikkö